

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 28:

Forslag til lov om ændring af lov om forældremyndighed og samvær, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love. (Udmøntning af kommunalreformen på det familieretlige område).

Af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed).

(Fremsat 24/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Da mit partis ordfører, hr. Søren Pind, ikke kan være til stede, skal jeg kort på hans vegne meddele, at Venstre kan tilslutte sig forslaget.

De familieretlige anliggender, der tidligere henhørte under statsamterne, overgår nu til de nye statslige forvaltninger, og det er vi godt tilfredse med. Det ser også ud til, at der vil komme større gennemskuelighed og bedre rådgivning, det er vi ligeledes tilfredse med, så vi støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det var jo en meget kort tale, der her blev holdt af Venstres fungerende ordfører.

En af de ting i forslaget, som i hvert fald har slået os meget, er de afstande, der nu kommer. Man lægger op til noget meget godt om mægling, konfliktløsning, mediation og børnesagkyndige undersøgelser, men der står tilbage, at der bliver nogle meget, meget lange afstande. Nogle mennesker skal rejse mere end 100 km for at få det til at fungere, og hvordan forestiller man sig fra Venstres side, at det skal komme til at hænge sammen, så det bliver mere positivt og bedre end det, vi har i dag? Jeg forstår jo, at det, der ligger i forslaget, er noget, som skal komme borgerne bedre til gode end det, vi kender i dag.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Fru Lissa Mathiasen har jo fuldkommen ret i, at der kan være nogle steder, hvor afstanden tidligere var 50 km, men nu bliver 80 km. Men dertil er altså at sige, at det jo er ikke hver eneste dag i sit liv, man skal skilles eller skal til konfliktløs-

ning. Naturligvis bliver der længere til alt, når 14 amter bliver til 5 regioner, og det er også taget med i betragtningerne, men det er jo også opgaver, som den enkelte borger meget sjældent har brug for at få løst.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes sådan set ikke, at jeg fik noget andet svar end en erkendelse af, at der bliver længere, og vi taler altså for nogles vedkommende om afstande på over 100 km.

Det har været sagt, at med den nye strukturreform er det meningen, at borgerne skal sættes i centrum, og så er det jo sådan set ligegyldigt, hvor mange gange i sit liv man kommer ud for det her. I den periode, hvor man er udsat for det her, er det hårdt for børnene og svært at få tingen til at løse sig og hænge sammen, og hvordan forestiller man sig fra Venstres side, at mægling, børnesagkyndige undersøgelser m.v. skal foregå? Er det meningen, at folk skal drage over 100 km med den kollektive trafik og tage en dag eller flere dage fri? Vi ved jo godt, at mægling ikke afsluttes på én dag, og at konfliktløsning ikke afsluttes på én dag, tværtimod, og hvordan forestiller man sig, at det skal løses i praksis?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg synes altså ikke, det hører under lovgivningsmagten, og fru Lissa Mathiasen kunne lige så godt spørge: Hvordan skal folk komme til Højesteret eller en af landsretterne, når der kun er to landsretter i Danmark? Det hører naturligvis med, at når man nedlægger amterne og erstatter dem med fem regioner og fem statsforvaltninger, bliver der længere. Det kan ikke være anderledes, men fru Lissa Mathiasen må jo også medgive mig, at det altså er sjældent i ens liv, at man skal bruge statsforvaltningerne.

Kl. 15.05

Men jeg er meget villig til at høre, hvad fru Lissa Mathiasen, som jeg forstår vil gå konstruktivt ind i arbejdet med kommunalreformen, har af ideer. Lad os få dem på bordet, jeg vil lytte meget til fru Lissa Mathiasens ideer i Retsudvalget, medmindre fru Lissa Mathiasen allerede i dag vil afsløre, hvad hun synes, vi skal gøre.

Formanden:

Tak til fru Birthe Rønn Hornbech. Den næste ordfører er fru Lissa Mathiasen.

Lissa Mathiasen (S):

Som det allerede er fremgået, er lovforslaget her en udmøntning af kommunalreformen på det familieretlige område. Statsamterne bliver afskaffet, og statsforvaltningerne kommer til.

Det er Socialdemokratiets klare holdning, at det er rigtig godt at få samlet det familieretlige område. Det vil være til gavn for borgerne kun at have én indgang til det offentlige, ligesom vi også finder det rigtigt at få sikret samtidighed i sagsbehandlingen af spørgsmål om separation, skilsmisse, forældremyndighed og samvær ved at lade statsforvaltningerne påbegynde behandlingen af begge typer sager.

Jeg vil også godt udtrykke en klar tilfredshed med og glæde over, at konfliktmægling nu er indskrevet i lov om forældremyndighed og samvær som et obligatorisk tilbud fra statsforvaltningerne. Begge dele skulle meget gerne bidrage positivt til at hjælpe parterne til selv at finde løsninger, som tilgodeser ikke mindst barnets, men også gerne forældrenes ønsker og derved medvirker til at dæmpe konfliktniveauet, ikke mindst til gavn for barnets senere trivsel. Vi ved, at i de tilfælde, hvor man undgår konflikter, er det en fordel for børnene, også på længere sigt.

Men som det også fremgik af behandlingen af det overordnede lovforslag, L 70, der var til behandling her i tirsdags, indebærer forslaget, at i og med at statsamterne afskaffes og statsforvaltningerne kommer til, beskæres antallet af kontorer til fem, svarende til antallet af statsforvaltninger, samt fem afdelingskontorer. Dermed vil det for borgerne være så som så med fordelene ved kun at have én dør, hvis døren, man skal ind ad, til gengæld ligger måske over 100 km borte, og dermed er vi meget langt fra indenrigsministerens ord om borgerne i centrum.

Hvad bliver så konsekvensen af det? Vi kunne høre, at Venstres ordfører bare sagde, at det er det, der hører med. Jamen hvorfor har man ikke tænkt over konsekvenserne? Vi kan i hvert fald frygte, at konsekvenserne bliver, at det, der skulle være så godt med øget mægling, konfliktløsning, mediation og børnesagkyndig rådgivning – alt det gode, der ligger i forslaget – går tabt.

Jeg vil gerne afsløre, at jeg egentlig havde tænkt mig at stille det spørgsmål til ministeren, om man fra ministerens side overvejer at tilbyde, at der i praksis indføres mulighed for, at det er medarbejderne, der rejser til barnets og forældrenes hjemby for at gennemføre samtaler og gennemføre rådgivning. Mange af de pågældende familier er ikke stærke familier, og i mange

tilfælde vil det betyde, at børnene skal rejse langt, så vil ministeren være med på at overveje det?

Vi kan også godt frygte, som også mange af høringssvarene giver udtryk for, at medarbejderne ved disse statsforvaltninger på grund af arbejdsforholdene vil flygte hurtigere, end borgerne kan nå ind ad svindøren. Det bliver til skade for de borgere, der har stor hjælp behov.

Jeg kunne nævne mange andre spørgsmål, som trænger sig på: Hvordan sikres det, at der er faguddannet personale nok til at modsvare det udmærkede skridt med obligatorisk konfliktmægling? Og hvad med efteruddannelse? Har ministeren tænkt sig, at det er børnesagkyndige i ordets normale forstand, der skal lave de børnesagkyndige undersøgelser, eller vil man bruge jurister? Når jeg spørger om det, er det også af interesse for at sikre, at der bliver midler til at få uddannet nok børnesagkyndige. Og hvordan sikres uafhængigheden, når statsforvaltningerne på én og samme tid både skal varetage mægling og træffe juridiske afgørelser i verserende sager? Den sammenblanding er vi også lidt bekymrede over.

Vi er også bekymrede over det forhold, at man forventer at spare en bunke penge ved at afskaffe de beskikkede advokater, hvis en sag forliges. Det er jo ikke nødvendigvis til ligeværdige parter, tværtimod, og derfor tror jeg, vi vil opleve, at mange kommer i klemme, fordi der ikke er mulighed for at få beskikket en advokat i den sammenhæng. Også spørgsmålet om sikkerheden, f.eks. i forbindelse med kvinder på krisecentre, som er meget bekymrede for at møde op til en sådan mægling, står åbent.

Kl. 15.10

Så vil jeg godt som det sidste nævne spørgsmålet om sagsbehandlingstiden. Vi er meget optaget af, at forslaget afkorter sagsbehandlingstiden, og det tror jeg også ministeren er. Men vi er ikke sikre, og jeg vil derfor godt opfordre til, at vi en gang om året kan få en afrapportering, som viser udviklingen i sagsbehandlingstiden.

Jeg ved godt, at det er mange spørgsmål, jeg har stillet, men jeg kan kun sige, at der kunne stilles endnu flere. Når man læser høringssvarene igennem, er der ufattelig mange spørgsmål, og det, der også kan konstateres, når vi læser forslaget og bemærkningerne igennem, er, at man rent faktisk ikke har givet svar på de spørgsmål. Jeg håber, vi undervejs i udvalgsarbejdet kan få svarene, så vi også kan få lidt mere

klarhed over, hvilke konsekvenser forslaget egentlig kommer til at få.

Formanden:

Tak til fru Lissa Mathiasen. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører.

Martin Henriksen (DF):

Lovforslaget er en udmøntning af kommunalreformens, og formålet med lovforslaget er at sikre borgerne én indgang til det offentlige. Der lægges op til, at borgerne som udgangspunkt får det lettere, når der indtræffer den uheldige situation, at en familie går fra hinanden.

Dansk Folkeparti lægger vægt på, at der i lovforslaget tages hensyn til barnets ønsker og behov. Vi finder ligeledes, at statsforvaltningens rolle i sager om forældremyndighed og samvær er positiv, forstået på den måde at der lægges vægt på, at man som udgangspunkt skal forsøge at skabe enighed før en eventuel retssag. Det er afgørende, at en skilsmisse er så skånsom som mulig, specielt når der er små børn med i forløbet.

Det er dog vigtigt for Dansk Folkeparti at understrege, at det først og fremmest er forældrenes ansvar at opnå et resultat, der er til gavn for barnet. Det er også vigtigt for Dansk Folkeparti, at afgørelsen falder ud til fordel for barnet, og som jeg læser lovforslaget, skal der tages meget hensyn til barnet, og det støtter vi helhjertet.

Jeg synes, det er relevant i anledning af dette lovforslag at rejse spørgsmålet om, hvorvidt fædrenes rettigheder bliver tilgodeset i tilstrækkelig grad. Vi ved, at fire ud af fem sager, der omhandler forældremyndighed, falder ud til moderens fordel, så på dette område er det vigtigt, at vi ikke bare lader stå til, men får undersøgt de faktiske forhold, for hvis vi mener noget med al den snak om ligestilling, skal den naturligvis gå begge veje. Men som udgangspunkt er det altid barnets tarv, der skal være i centrum for enhver beslutning; det skal stå fast.

Dansk Folkeparti synes, det er positivt, at bl.a. Foreningen Far får en repræsentant i det udvalg, der om ikke så længe skal kigge på forældremyndigheds- og samværsregler, men jeg understreger igen, at det altoverskyggende er at sørge for, at barnet får det så godt som muligt. Det lægger dette lovforslag op til, og derfor kan Dansk Folkeparti støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det er dejligt at høre, at Dansk Folkeparti deler de ønsker, vi har om, at man skal prøve at tage de størst mulige hensyn, ikke mindst til børnene.

Det blev sagt i ordførertalen, at der skal tages de størst mulige hensyn, men samtidig ved vi, at konstruktionen her kommer til at betyde, at der for en del familier og altså også for børnene vil være en meget lang vej, når de skal til børnesagkyndig undersøgelse og til diverse forhandlinger i forsøget på at få en mægling til at falde på plads.

Nu spurgte jeg før fru Birthe Rønn Hornbech fra Venstre, og jeg vil også godt stille det samme spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører: Vil Dansk Folkeparti eventuelt være positiv over for det forslag, jeg stillede om, at man kunne lade statsforvaltningerne være udfarende, så det var dem, der besøgte familierne, og børnene ikke skulle forulempes ved at skulle transporteres mange gange meget langt? Det vil nemlig også belaste børnene, så vil man være positiv over for en sådan tanke?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det er min opfattelse, at der også vil være mulighed for at oprette filialkontorer, og så kan man diskutere, hvor de skal placeres. Men hvis der kommer nogle forslag, som kan bruges til noget, vil Dansk Folkeparti godt være med til at kigge på dem.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jamen det er da glædeligt, hvis det, Dansk Folkeparti siger, betyder, at der ikke er lavet en endelig aftale, og så må vi jo spørge ministeren, om der heller ikke er lavet en endelig aftale om antallet af filialkontorer.

Sådan som jeg har opfattet det, taler vi om fem statsforvaltninger plus fem filialkontorer. Men de fem filialkontorer gør ingen sommer set i lyset af den geografiske spredning af kontorerne, og det er derfor, jeg spørger: Vil Dansk Folkeparti være positiv over for at sige, at det er medarbejderne fra statsforvaltningen, der må drage ud til den enkelte familie, frem for at børnene skal hives med hele vejen, måske 100 km eller 125 km? Vil man være positiv over for det forslag?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil starte med at sige, at det er forhandlet på plads mellem Dansk Folkeparti og regeringen. Men hvis der kommer noget konstruktiv kritik, vil Dansk Folkeparti som sagt være villig til at lytte. Vi går ud fra, at der i udvalget vil blive stillet de spørgsmål, der skal stilles, og så må vi tage det derfra, men som udgangspunkt er aftalen jo lavet.

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen. Den næste ordfører er hr. Per Ørum Jørgensen.

Per Ørum Jørgensen (KF):

Da de 14 statsamter og Københavns Overpræsidium nedlægges som et led i kommunalreformen og erstattes af fem statsforvaltninger, er det naturligt, at disse områder overtager de fleste af statsamternes opgaver på det familieretlige område.

Det giver mulighed for at skabe en bedre struktur, da borgerne ifølge lovforslaget kun skal rette henvendelse til ét sted, nemlig til statsforvaltningen.

Vi ser positivt på, at forslaget lægger op til en mere enkel sagsbehandling, en bedre konfliktmægling imellem parterne, og vi håber, at dette forslag kan bidrage til, at færre sager indbringes for retten, og at man igennem en styrket rådgivnings- og mæglingsindsats kan sikre bedre og hurtigere løsninger for borgere, der skal igennem en i forvejen vanskelig proces.

Det er sikkert ikke nogen overraskelse, at vi i Det Konservative Folkeparti støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Også den konservative ordfører kom jo hurtigt hen over talen.

Jeg vil da godt høre, om man fra konservativ side har gjort sig nogle overvejelser om fagligheden hos det personale, som nu ekstraordinært skal sættes ind, hvad vi synes er meget glædeligt, til mægling, konfliktløsning og børnesagkyndige undersøgelser.

Jeg vil godt høre: Hvordan forestiller man sig fra konservativ side, at vi får sikret personalets faglighed og også bibeholdelse af fagligheden, dvs. efteruddannelse? Forestiller man sig fra konservativ side, at det er egentlige børnesagkyndige, der skal forestå de børneundersøgelser, eller er det jurister?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg synes, det fremgår forholdsvis klart af lovforslaget, at det er børnesagkyndige, men det er i hvert fald en ting, jeg føler er vigtig, også for at vi kan få opdelt, kan man sige, den juridiske del og den børnesagkyndige del. Der er nogle ting, der skal tages stilling til undervejs, bl.a. om midlertidige ordninger, og derfor er det vigtigt at have de to ting delt op. Det er klart, at der skal være en i ordets egentlige forstand børnesagkyndig, der tager sig af de ting.

Fagligheden er selvfølgelig meget, meget væsentlig, og det er selvfølgelig også nogle af de ting, vi skal snakke om under udvalgsarbejdet, hvordan vi sikrer den rigtige faglighed. Det er så væsentligt et spørgsmål, at det selvfølgelig skal være på plads.

Formanden:

Tak til hr. Per Ørum Jørgensen. Den næste ordfører er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Det Radikale Venstre er i udgangspunktet positivt indstillet over for lovforslagets hovedformål med én indgang i sager om separation, skilsmisse og forældremyndighed, og at denne indgang er de nye statsforvaltninger. Men der er dog nogle spørgsmål, der melder sig, hvilket også fremgår af de mange høringssvar.

Vi skal være sikre på, at børnenes retsstilling er tilstrækkelig sikret også i de tilfælde, hvor forældrene bliver enige om en aftale, der ikke er til fordel for børnene. Det har ministeriet været afvisende over for i bemærkningerne til høringssvarene.

Ministeriet påpeger dog nedsættelsen af et nyt lovforberedende udvalg om forældremyndighed og samvær, og det noterer vi med tilfredshed i Det Radikale Venstre.

Et andet spørgsmål, der bliver rejst, omhandler problematikken om voldelige ægtefæller i forbindelse med skilsmisse og samværssager. Er ægtefæller – og her tænkes der jo især på kvinder med voldelige mænd – tilstrækkeligt sikret? Det er vigtigt at have for øje, også set i et ligestillingsperspektiv. Måske er det ikke i dette konkrete lovforslag, det skal sikres, men det betyder ikke, at spørgsmålet skal glemmes.

Institut for Menneskerettigheder er også kommet med høringssvar, og når det sker, bør ørerne altid holdes stive. Burde det være sådan, at obligatorisk mødevirksomhed i disse sager,

som lovforslaget omhandler, også burde omhandle anden kontakt end samvær? Sådan lyder det i høringssvaret.

Ministeriet er afvisende. Jeg synes, at et mere imødekommende svar fra ministeriet havde været på sin plads.

I det hele taget rejser der en lang række spørgsmål vedrørende skilsmisse og forældremyndighed i forbindelse med dette lovforslag.

Ministeriet ser positivt på at komme med yderligere tiltag, hvilket også synes tiltrængt.

Kl. 15.20

Der tales om nedsættelse af forskellige arbejdsgrupper og udvalg. Det er sådan set fint nok, og Det Radikale Venstre vil i hvert fald gerne medvirke, jeg er sikker på sammen med den øvrige opposition, til at holde ministeren i ørerne og sørge for, at det også sker i praksis.

I Det Radikale Venstre værner vi gerne om samfundets svageste, det gælder ikke mindst børn, som er kommet i klemme i forbindelse med en skilsmisse. Der er meget, der tyder på, at netop dette område trænger til en gevaldig opstramning. Vi kan ikke sidde overhørig, at børnene bliver ofre for forældrenes interne kampe og ofre for forældrenes skilsmisse i øvrigt. I disse sager vil vi altid stå på børnenes side.

Endelig skal det nævnes, at der er sat spørgsmålstegn ved de økonomiske konsekvenser af forslaget. Der er stillet spørgsmål af så vel Advokatrådet, Dommerforeningen som Foreningen af Familierechtsadvokater. I lovforslagets bemærkninger hedder det, at kommunalreformen vil blive gennemført ud fra princippet om, at reformen er udgiftsneutral. Det er jo et fint og godt princip, det er vel sådan set et princip, der kan vinde bred opbakning i Folketinget, men principper alene gør det jo ikke.

Det Radikale Venstre vil følge op på de økonomiske konsekvenser både generelt og konkret af dette lovforslag, som der altså har været flere kritiske høringssvar til. Det ser vi nærmere på under udvalgsarbejdet.

Alt i alt er vi indstillet på at give forslaget en positiv, men kritisk behandling.

Formanden:

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Så er det fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Nu synes jeg, vi skal prøve at skille tingene lidt ad. Det her er et lovforslag, som er fremsat, eller som familieministeren er tvunget til at fremsæt-

te, fordi kommunalreformen skal udmøntes, statsamterne bliver nedlagt, og der sker en lang række ting som følge af det.

Kritikken af statsamternes nedlæggelse, herunder statsforvaltningens placering osv., synes jeg vi skal holde ovre i indenrigsministerens ressort, for det er jo indenrigsministeren, der på den måde har truffet beslutningen om, hvordan statsforvaltningen fremover skal se ud. Det forhindrer selvfølgelig ikke, at fru Lissa Mathiasens kritik af afstande osv. er relevant, men det oplever jeg i højere grad er en kritik til indenrigsministeren.

Jeg ser det her lovforslag som det mindste, familieministeren her og nu kan få sat i værk. SF har igennem, jeg tror mange, mange, mange, mange år, fremsat forskellige variationer af, hvordan vi synes, at lov om forældremyndighed og samvær skal strikkes sammen, og der mener jeg, at vi skal huske på, at familieministeren jo i forlængelse af den tidligere familieministers beslutning nu er ved at nedsætte et udvalg, som har en lang række af de temaer involveret i kommissoriet, som rent faktisk har været på dagsordenen i Folketinget. Det handler om barnets bedste, det handler om, hvor det er, barnet skal være, det handler om samværschikane.

Alt i alt mener jeg, at der er kommet nogle gode spor, ad hvilke toget kan køre, således at vi på sigt kan få en ordentlig lovgivning om børn og samvær med den af forældrene, barnet ikke bor sammen med.

Det her ser vi som et lillebitte skridt i retning af at forenkle sagerne, og når det nu er sådan, at familieministeren er tvunget til at lave om på tingene her og nu, så synes jeg i og for sig, at mange af de elementer, der var fremme under vores eksperthøring i Retsudvalget før valget, er blevet optaget i det. Domstolen skal kunne træffe to beslutninger, både om fordelingen af forældremyndighed, fordelingen af samvær osv., så mange af de små ting er kommet ind. Så afventer vi selvfølgelig, at vi i april næste år ved denne tid har en færdig rapport fra kommissionen, således at vi straks efter år 2006 har et fiks og færdigt lovforslag, som indeholder alle de der ting, som vi har diskuteret i de sidste 10 år, således at vi julen 2006 fuldstændig har ændret hele denne her lovgivning.

Det ser vi frem til fra SF's side, men indtil videre ser vi på det her i sammenhæng med alt det andet omkring kommunalreformen, og vi er bestemt ikke afvisende.

Formanden:

Tak til fru Anne Baastrup. Den næste ordfører er fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Som flere har været inde på, så er det her jo en konsekvensrettelse på grund af kommunalreformen, herunder spørgsmålet om, at man indskrænker antallet af statsamter til nogle få statsforvaltninger. Vi vil gerne under udvalgsarbejdet have belyst, hvor mange kontorer og afdelingskontorer der er i dag, og hvor mange man forventer fremover, for selvfølgelig betyder den fysiske afstand noget, især hvis man skal have samtaler igennem et længere forløb om, hvad der er bedst for børnene.

Kl. 15.25

Så håber vi også, at vi kan få belyst, om der vil blive sat penge af til, at medarbejderne kan tage ud og tale med børnene, i stedet for at børnene skal komme til kontorerne og snakke med de sagkyndige. Vi tror sådan set også, det vil være bedre for børnene, at de sagkyndige kommer ud i et trygt miljø i stedet for, at de skal rejse langt til et helt fremmed sted. Det ser vi frem til at få nogle svar på.

Så har der været rejst en række ting i høringsvarene om noget af det, der er indholdet heri, bl.a. spørgsmålet om advokatbistand, hvor vi er lidt nervøse for, hvad der kommer til at ske med nogle af dem, som måske ikke selv er så gode til at formulere sig, hvis de ikke længere kan få gratis advokatbistand. Det håber vi også vi kan få nærmere oplyst, herunder om man vil have mulighed for offentlig retshjælp ved advokat, eller om den mulighed vil blive afskåret.

Der er et spørgsmål, som også er rejst i flere af høringssvarene, nemlig hvor hurtigt sagen vil kunne indbringes for en domstol, hvis man udebliver fra møderne, altså om man kan trække sagen meget i langdrag ved ikke at møde op, og hvad der kan ske der. Vi vil selvfølgelig også i gerne lige have lidt nærmere præciseret end det, der står i høringsnotatet, hvor lang tid man forestiller sig, at der kan gå.

Så er der spørgsmålet om konfliktmægling. Vi synes jo, at det er et stort fremskridt, at vi får det klart ind i loven. Vi ser jo gerne, og vi håber, det kommer med i det udvalg, der er nedsat, som vi skal se på næste år, sådan som fru Anne Baastrup var inde på, at man udvider, så folk allerede, når de står midt i at skulle gå fra hinanden, kan komme og søge hjælp og rådgivning, så det simpelt hen bliver naturligt, at man får

noget rådgivning. Ligesom man har en sundhedsplejerske, når man bliver en familie, får man også noget rådgivning, når man skal til at gå fra hinanden, for vi tror, det vil kunne forebygge mange konflikter, at man får lavet nogle aftaler med hinanden og får snakket igennem, hvad det er, der kan gå galt, inden det går galt. Mange tror, at de kan klare det hele, når de går hinanden, og at de vil være utrolig voksne. Så går der nogle måneder, og så går det helt galt; især hvis den ene får en ny kæreste, kan det gå meget slemt. Der tror vi forebyggelse vil have en stor effekt.

Så er vi i øvrigt glade for i det udvalg, der er nedsat, at man har sikret en rimelig bred repræsentation, og at man har fået både Foreningen Far og Mødrehjælpen med, så vi har både den ene og den anden side med i den konflikt, som nogle har forsøgt at gøre til en ligestillingskamp, og vi håber, at man i udvalget vil have fokus på børnene frem for, hvor mange fædre og mødre der får hvor mange rettigheder. Det, som vi alle sammen arbejder hen imod, er nemlig, at udgangspunktet skal være, hvad der er bedst for barnet. Vi er spændt på det.

Vi er jo imod kommunalreformen som sådan og meget nervøse for, hvad der kommer til at ske både med personale, økonomi osv., og derfor har jeg svært ved at se, at vi vil ende med at kunne stemme for forslaget, men vi vil gå konstruktivt ind i udvalgsarbejdet og prøve at få denne her del af reformen til at blive så god som muligt, hvis regeringen vælger at gennemføre den.

Formanden:

Tak til fru Line Barfod. Så er det familie- og forbrugerministeren:

Familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for en god og også en konstruktiv debat om lovforslaget. Familieretten er jo generelt et område, som mange borgere med rette er berørt af og interesserer sig for.

Familiestrukturen i samfundet har jo ændret sig en del i de senere årtier. Vi lever i dag sammen på andre måder end tidligere, og der er også i de senere år gennemført flere ændringer af reglerne på området, netop for at gøre det mere tidssvarende. F.eks. er reglerne om fælles forældremyndighed efter separation og skilsmisse ændret i 2002, så forældrene fortsætter

med at have fælles forældremyndighed over deres børn, medmindre en af dem ønsker det fælles ansvar ophævet.

Samtidig er udviklingen gået i retning af, at myndighedernes rolle i højere grad bliver at hjælpe forældrene eller ægtefællerne til selv at finde løsninger på deres problemer, frem for at andre skal træffe en afgørelse for dem.

I dag er det sådan, at statsamtterne tilbyder forskellige redskaber til konfliktløsning, bl.a. både børnesagkyndig rådgivning og egentlig konfliktmægling. Jeg synes, der så er grund til at understrege, at det lovforslag, som vi behandler her i dag, jo er et lovforslag, der i hovedsagen er af strukturel karakter som følge af kommunalreformen.

Kl. 15.30

Lovforslaget indebærer nogle organisatoriske ændringer af måden, hvorpå sagerne bliver behandlet, altså både sagerne om separation, skilsmisse og forældremyndighed. En række sager flyttes fra domstolene til behandling i rent administrativt regi. Den mere uformelle og fleksible sagsbehandling, som kan foregå administrativt, synes jeg egentlig også er mere velegnet, i hvert fald i startfasen, netop til den type sager.

Der er jo grund til at håbe, at parterne så i mange sager helt kan undgå en domstolsbehandling, hvor processen jo i hvert fald i visse tilfælde er så formel, at den kan være med til at optrappe konflikten. Samtidig skaber vi nu et enstrengt, og jeg synes også et mere gennemskueligt system på det familieretlige område, det, vi også kalder én indgang for borgerne til myndighederne.

Det er derimod ikke sigtet med dette lovforslag at gennemføre nogen større indholdsmæssige, materielle ændringer i de enkelte bestemmelser om samvær, høring af børn eller lignende, men jeg er meget opmærksom på, at der også er behov for en indholdsmæssig gennemgang af en række af reglerne på forældremyndigheds- og samværsområdet. Derfor vil regeringen nu nedsætte et lovforberedende udvalg, som i løbet af det kommende år netop skal se nærmere på forskellige spørgsmål, der knytter sig til forældremyndighed og samvær.

Overordnet set ønsker regeringen at skabe rammerne for, at forældrene eller ægtefællerne selv kan blive enige. Målet er, at parterne i størst muligt omfang bliver enige om nogle helhedsløsninger, som både passer til deres egne behov og ikke mindst er til gavn for deres børn.

Det fremsatte lovforslag understøtter derfor også muligheden for at lave nogle aftalebaserede løsninger om de mange spørgsmål, der opstår ved en samlivsophævelse. Derfor sker der også en styrkelse af rådgivnings- og mæglingsindsatsen i statsforvaltningerne.

Det er min klare forventning, at den styrkede vejledning, rådgivning og mægling, som følger af lovforslaget, vil være et væsentligt skridt netop i den retning, men jeg er selvfølgelig opmærksom på, at der desværre altid er nogle sager, der simpelt hen er så konfliktfyldte eller tunge, at forældrene har behov for yderligere hjælp fra myndighederne for at få løst de konflikter, der måtte være.

Det er heldigvis i praksis et fåtal af sagerne, der udvikler sig på den måde, men de fylder selvfølgelig meget i den offentlige debat, og de fylder jo ikke mindst meget for de implicerede, derunder for børnene.

Det vil også fremover være sådan, at der er behov for, at myndighederne træffer en egentlig afgørelse i sager, hvor parterne uanset forligsbestræbelser ikke kan nå til enighed.

Jeg mener, at den nyordning, vi nu foreslår af strukturen på det familieretlige område, på en god måde tilgodeser borgernes behov for en fleksibel og smidig myndighedsstruktur og behandling af sagerne. I den forbindelse vil jeg godt fremhæve forslaget om, at domstolene, og det er noget nyt, under en forældremyndigheds-sag får mulighed for at træffe afgørelse også om samværet. Det betyder, at man vil kunne træffe nogle samlede helhedsorienterede afgørelser, hvilket utvivlsomt er en stor fordel.

Jeg vil også lige fremhæve, at undersøgelser viser, at hovedparten af børnene i skilsmissegagnerne rent faktisk trives godt. Det er vigtigt at holde sig det for øje, så billedet ikke bliver fordrejet, og det kommer til at se ud, som om skilsmissegituationen altid medfører massive problemer for børnene. Der er heldigvis rigtig mange forældre og ægtefæller, der forstår at løfte det ansvar, de har for at få tilrettelagt tingene på en fornuftig måde efter en samlivsophævelse.

Som sagt går jeg meget ind for, at forældrene selv har ansvaret og selv finder frem til løsninger, der er til gavn for dem og deres børn. Det nye lovforberedende udvalg, som jeg omtalte før, skal derfor bl.a. se på, hvordan forældreansvaret kan understøttes. Udvalget skal også se på, hvordan børneperspektivet kan styrkes i sager om forældremyndighed og samvær, et emne, der har været rejst fra flere sider i den senere

tid. Jeg er helt enig i, at det er vigtigt, at netop børneperspektivet, derunder at børnene bliver spurgt til råds, bliver styrket.

På den anden side er det også vigtigt, at børnene ikke kommer til at bære ansvaret for afgørelser af deres forældres konflikter. Jeg vil sikre mig, at det nye udvalg meget nøje overvejer, hvordan børneperspektivet kan blive styrket, så børnene kan komme til orde, uden at de bliver taget som gidsler i deres forældres konflikter.

Det fremsatte lovforslag indebærer, som jeg har beskrevet, en væsentlig strukturel nyordning på det familieretlige område, en nyordning, som gerne skal komme borgerne til gode, og som skal kunne holde også ud i fremtiden.

Kl. 15.35

Derfor håber jeg da også, at forslaget får en god, effektiv og konstruktiv udvalgsbehandling, og jeg synes, at de indlæg, der var fra ordførerne, tyder på, at udvalget ligesom vi fra ministeriets side vil bidrage til netop det.

Der blev jo rejst nogle spørgsmål, især af fru Lissa Mathiasen, under debatten, herunder spørgsmålet om geografiske afstande.

Jeg kan sige til fru Lissa Mathiasen, at det også er et spørgsmål, som har optaget mig en hel del, for jeg synes, det er vigtigt, at vi på trods af de færre kontorer ud over landet alligevel sikrer, at rejsetid og geografiske afstande så lidt som muligt bliver et problem for de involverede parter, selv om det jo, som fru Birthe Rønn Hornbech netop sagde, ikke er en dagligdags ting, forhåbentlig ikke da, at man har sådan nogle sager kørende. Det afbøder selvfølgelig noget af genen, at det trods alt kun er i en forhåbentlig kort periode, at man en gang imellem skal bevæge sig et stykke vej hen til sådan et kontor.

Men jeg er meget åben over for, at vi også fremover benytter os af en fleksibel håndtering af sagerne, der betyder, at medarbejderne i nogle tilfælde kommer ud i kommunerne og håndterer sagerne ude i kommunerne, ikke mindst af hensyn til børnene, så de ikke skal rejse til et fremmed sted for at få håndteret sagerne. Så det er bestemt noget, som vi vil se på under udvalgsbehandlingen og i den videre tilrettelæggelse af forvaltningen på dette område.

Fru Lissa Mathiasen spurgte også, sådan forstod jeg det, om det er rigtige – i gåseøjne – børnesagkyndige, eller det bare er sådan nogle jurister som f.eks. mig selv, der skal håndtere de sager. Der kan jeg sige, at det er dem, fru Lissa Mathiasen tænker på som egentlige børnesagkyndige, der kommer ind i billedet i den forbindelse.

Endelig spurgte fru Lissa Mathiasen om sagsbehandlingstiden, og det er klart, at det skal vi også være meget opmærksomme på.

Der er i det udvalg, vi nedsætter om forældremyndighed og samvær, også lagt ind i kommissoriet, at man skal se på, at sagerne bliver behandlet i en så kort periode som muligt, og især skal de konfliktfyldte sager ikke fylde for meget tid i børnenes liv. Men også i denne her sammenhæng er vi opmærksomme på det, og jeg kan sige, at der allerede er nedsat en arbejdsgruppe i Familiestyrelsen, som skal vurdere, hvordan vi bedst muligt kan korte sagsbehandlingstiden ned i disse sager. Så det er noget, vi er meget opmærksomme på.

Endnu en gang tak for en god og konstruktiv behandling, og jeg ser frem til udvalgsarbejdet.

Formanden:

Tak til familie- og forbrugerministeren.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen) har meddelt mig, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse om perspektiv- og handlingsplan for ligestilling 2004-2005. (Redegørelse nr. R 2).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Jeg foreslår, at forhandlingen om denne redegørelse finder sted tirsdag den 26. april 2005.